

ТЕОРІЯ ОСВІТИ Й НАВЧАННЯ

УДК 377: 37.011

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.3.1.27>

Г. В. БОРИН

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,

м. Івано-Франківськ, Україна

Електронна пошта: boryngv@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-7274-3896>

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

У статті охарактеризовано особливості професійної підготовки студентів до художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку засобами педагогічної практики. Основну увагу зосереджено на тому, що результативність означеної підготовки залежить від організації практик у різновікових групах закладу дошкільної освіти. Здійснено аналіз методико-педагогічного аспекту підготовки майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти до творчого розвитку дітей засобами художньої праці. Наголошено на тому, що зміст художньо-конструктивної підготовки майбутніх педагогів містить такі основні компоненти: інтелектуально-змістовий (сформованість необхідних знань із основних і вибіркових навчальних дисциплін щодо роботи з дітьми в означеному руслі); організаційно-діяльнісний (сформованість належних умінь і навичок щодо художньо-конструктивної діяльності); ціннісно-орієнтаційний (сформованість необхідних особистісних якостей, які забезпечують успішність в означеній професійній діяльності); мотиваційно-особистісний (освітні та професійні мотиви, що спонукають до належного засвоєння відповідних знань і набуття умінь та навичок щодо керівництва художньо-конструктивною діяльністю дітей). Чималу увагу зосереджено на тому, що під час підготовки майбутніх педагогів до проходження педагогічної практики в означеному руслі значна роль належить організації освітнього процесу, в якому би студент виступав як суб'єкт, котрий усвідомлює цінність художньо-конструктивного досвіду та його реалізації на практиці. Таку підготовку слід супроводжувати співвіднесенням індивідуальних можливостей і здібностей майбутнього педагога з вимогами змісту й умовами майбутньої професійної діяльності з погляду успішного її виконання. Неабияке значення має побудова освітнього процесу на основі суб'єкт-суб'єктних відносин викладача зі студентами, що полягає у забезпеченні належних умов для реалізації потенційних можливостей майбутнього педагога, формуванні його творчої індивідуальності й особистісного розвитку.

Ключові слова: педагогічна практика, професійна підготовка, майбутні педагоги, дошкільний заклад освіти, студенти, художньо-конструктивна діяльність, вихователі, заклад вищої освіти.

Постановка проблеми. Професійну підготовку майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти зосереджено на змісті навчання, орієнтованого на взаємодію з дітьми дошкільного віку і значно менше – на організацію художньо-конструктивної діяльності з ними за умов ЗДО. Наслідки вбачаємо у труднощах, яких зазнають майбутні педагоги під час проходження педагогічної практики. Традиційна підготовка майбутніх педагогів до художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку потребує удосконалення, оскільки сповна не відповідає запитам суспільства щодо творчого розвитку майбутнього покоління.

Загальновідомо, що Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція 2021 р.) спрямовує зусилля педагогів на розвиток творчого потенціалу дитини, який має свої характерні особливості у дошкільному дитинстві. Важливо своєчасно підтримати досягнення індивідуальної своєрідності життєвого шляху дитини, надати їй належний психолого-педагогічний супровід задля повноцінного розвитку [Галіцина : 128]. Натомість у закладі вищої освіти професійними знаннями майбутні педагоги зазвичай оволодівають на рівні поодиноких, дещо розрізнених відомостей про особливості організації художньо-конструктивної

діяльності вихованців: майбутні вихователі не завжди свідомо можуть окреслити механізми транспозиції засвоєних ними теоретичних знань і набутих умінь у майбутню практичну діяльність за умов закладу дошкільної освіти. Тому дослідження напрямів ефективної професійної підготовки студентів до художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку як невід'ємної складової частини професійної готовності до майбутньої педагогічної діяльності видається нам актуальним.

Аналіз попередніх досліджень. Особливості професійної підготовки студентів у закладах вищої освіти розглянуто у працях О. Абдуліної, О. Бондаренко, А. Кубишевої, А. Кучерявого, М. Манько, Н. Пехоти, О. Рибалки, Р. Скульського, В. Чайки, М. Щербаня. Особливості формування художніх і конструктивних умінь майбутніх педагогів висвітлено у дослідженнях Г. Артемової, Н. Голоти, О. Попович, О. Сухорукової. Предметно-практична діяльність дітей є предметом вивчення учених В. Давидова, Л. Занкової, Д. Ельконіна, та ін. На сучасному етапі цю проблематику досліджують Г. Беленька, О. Бондаренко, О. Долинна, Л. Пісоцька, О. Низковська та ін.

На основі результатів педагогічної, психологічної, методичної літератури нами визначено художньо-конструктивну діяльність дітей дошкільного віку як творчу діяльність вихованців, яка має вагомий вплив на формування гармонійної, всебічно розвинутої, повноцінної творчої особистості [Борин : 56]. Педагогічний супровід вихователем закладу дошкільної освіти до означеної діяльності дітей зумовлено необхідністю урахування їх вікових особливостей, уподобань та інтересів, а також перспектив для сенсомоторного розвитку.

Мета статті – аналіз напрямів удосконалення професійної підготовки майбутніх вихователів до організації художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку у процесі проходження педагогічної практики.

Виклад основного матеріалу. Розкриття змісту підготовки майбутніх вихователів до художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку зумовлює характеристики низки аспектів. Задля удосконалення змісту підготовки студентів до організації означеного виду діяльності дітей ми з'ясували труднощі,

які відчувають студенти під час педагогічної практики. Вони називають: нестачу знань щодо організації художньо-конструктивної роботи з дітьми, відсутність вмінь спілкування з дітьми, неволодіння методами впливу на дітей задля їх творчого розвитку; надмірна складність такого виду діяльності та потреба посиленої підготовки до художньо-конструктивної діяльності; наявність належної матеріальної та методичної бази у ЗДО; недооцінка майбутніми педагогами впливу художньо-конструктивної діяльності дітей на їх повноцінний всебічний розвиток.

Професійну підготовку майбутніх педагогів вважаємо за необхідне зосередити на таких аспектах, як формування необхідних умінь узагальнювати, систематизувати, збагачувати художньо-конструктивне мислення під час проходження педагогічної практики. Надалі це дасть змогу демонструвати власний рівень підготовки безпосередньо у практичній творчій діяльності. Вважаємо, що це є своєрідною ланкою взаємозв'язку між теоретико-практичною підготовкою студентів за умов навчальної аудиторії та змістом їхньої майбутньої професійної художньо-конструктивної діяльності з дітьми. Мета педагогічної практики полягає у створенні належних умов для набуття студентами відповідного обсягу професійних знань, умінь і навичок, необхідних для роботи з дітьми; допомогти майбутнім педагогам в усвідомленні тих чинників, що впливають на художньо-конструктивну діяльність дітей за умов ЗДО. Слід орієнтувати студентів на формування навичок спостереження за дітьми, аналіз своєї педагогічної діяльності; на формування вмінь осмислювати та використовувати сучасний новітній педагогічний досвід. Варто сприяти входженню студента – майбутнього вихователя у професію: усвідомленню специфіки художньо-конструктивної діяльності та мотивації на продуктивну творчу взаємодію з дітьми дошкільного віку.

Однією із причин виникнення труднощів в організації художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку є складне матеріальне становище як у ЗДО, так і у родинах вихованців. Наявність належного матеріально-методичного та санітарно-гігієнічного забезпечення освітнього процесу є обов'язковою умовою створення необхідного творчого розвивального середовища. Іноді розмова про заку-

півлю необхідних якісних матеріалів для творчої діяльності дітей провокує пасивність батьків і створює напруженість у міжособистісній взаємодії «педагог – батьки», недооцінку фахової компетентності вихователів. Це призводить до емоційного перенавантаження педагога.

Слухачів інституту післядипломної освіти (вихователів закладів дошкільної освіти), які працювали з дітьми дошкільного віку, ми розподілили на підгрупи та запропонували їм виконати невелике творче завдання: розробити план гурткової роботи з художньо-конструктивної діяльності дітей, обрати конкретний напрям, матеріали; вказати, на яку із програм ЗДО вони будуть опиратися. Результат роботи у цих групах показав, що всі вони були схожі за освітніми та конструктивними завданнями та зосереджувалися на розвитку творчих здібностей дітей.

Спільне обговорення планів гурткової роботи показало, що кожен із педагогів намагався переконати інших у тому, що запропонований ним план гурткової роботи є найпродуктивнішим. Було з'ясовано, що вихователі керувалися тими уявленнями про художньо-конструктивну діяльність із дітьми, які були сформовані у них у конкретній діяльній ситуації, тобто мали на увазі ті вироби та техніки виготовлення різноманітних виробів, з якими уже працювали й отримали позитивний досвід. Суттєві розходження були у застосуванні технік, методів і прийомів організації художньо-конструктивної діяльності за умов ЗДО під час безпосередньої взаємодії з дітьми. Наприклад, одні педагоги пропонували зосередити увагу на паперовій пластиці, інші – на роботі з викидними матеріалами, ще інші – на практичних завданнях, які потребують використання природних матеріалів.

Ми враховували, що студент володіє відносно сформованими фізіологічними та психологічними функціями; певним рівнем самосвідомості, опирається на свій попередній життєвий (естетичний, мистецький та освітній) досвід, який і є підґрунтям у навчанні та творчій діяльності. Опираємося на думку Л. Галіценої, котра вважає, що студенти навчаються краще, якщо «відчувають у цьому потребу, а навчальний матеріал пов'язаний із їхнім досвідом» [Галіцина : 128]. Ефективність навчання підсилює забезпечення неформальної атмосфери

та фахова компетентність викладача ЗВО [Галіцина : 128]. Застосування активних методів роботи (аналізу педагогічних ситуацій, диспутів із проблем виховання дітей, розв'язання педагогічних задач, педагогічних ділових ігор) сприяє формуванню здатності студентів до самоаналізу й активізують розвиток критичного мислення.

Дуже часто у студентів під час проходження педагогічної практики або ж перед заліковим заняттям проявляється надмірна тривожність. Студент не вірить у себе, свої можливості, недооцінює себе. Наші спостереження за діями студентів у таких ситуаціях підводять нас до висновків про те, що насправді студент є здібним, іноді навіть талановитим, проте потребує схвалення, підтримки з боку викладача ЗВО, спрямування на віру у себе, свої можливості, знаходження цінності у собі. У такий спосіб ми моделюємо (показуємо) механізм перенесення навчальних ситуацій у ЗВО у ситуацію впливу на дитину дошкільного віку за умов закладу дошкільної освіти у безпосередній професійній діяльності.

Наші спостереження свідчать про те, що згодом студент розкривається, починає вірити у себе, свої можливості. Художньо-конструктивна діяльність потребує індивідуальної роботи викладача зі студентами з тієї причини, що кожна особистість неповторна, має свій особливий стиль виконання, свою індивідуальну художньо-конструктивну техніку. Усе це яскраво відображається у роботах студентів: у тому, який саме виріб обрано для виготовлення, як саме здійснювалася підготовка до заняття; чим користувався студент: журналом, навчально-методичними виданнями, інтернет-ресурсами чи, можливо, десь побачив; можливо, щось схоже колись сам виготовляв під час навчання у школі та хоче використати набуті предметно-практичні навички у новій творчій ситуації.

Особливістю підготовки майбутніх педагогів до художньо-конструктивної діяльності з дітьми є те, що спочатку вони проходять педагогічну практику у групах раннього віку ЗДО (ознайомлюючу – IV семестр, навчальну – VI семестр), опрацьовують передумови формування художньо-конструктивної діяльності дітей (малювання, ліплення, аплікацію, конструювання з великогабаритних конструкторів,

будівельного матеріалу). Результативність такої підготовки багато в чому залежить від організації першої ознайомлювальної практики у групах дошкільного віку. Зокрема, студенти виконують такі навчально-дослідницькі завдання:

1. Зробити фотографічний запис заняття (тривалість кожної частини, активність і зацікавленість дітей, етапи виконання роботи, методи та прийоми, які застосовувалися вихователем).

2. Проаналізувати заняття з художньої праці у старшій групі ЗДО відповідно до вимог чинної програми та розробленої методики.

3. Підготувати ескізи оформлення групової кімнати до одного зі свят.

Під час проходження навчальної педагогічної практики у ЗДО студенти II курсу виконують низку завдань: спостерігають за розвитком дітей, за тим, які емоції у них викликає конструювання з великогабаритних конструкторів, аналізують, як саме це впливає на розвиток мовлення, сенсорний розвиток, формування загальних рухових навичок. Результати своїх спостережень студенти фіксують у щоденниках спостережень.

На III курсі під час виробничої практики (6 семестр) у групах раннього віку студенти виконують такі завдання щодо художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку: ознайомлюються з плануванням вихователя у царині художньо-конструктивної діяльності з дітьми; спостереження й аналіз різних форм роботи педагога з батьками, фіксують результати спостережень у щоденниках педагогічної практики; вивчають літературу у руслі означеної проблеми; застосовують набуті знання й уміння щодо художньо-конструктивної роботи у безпосередній взаємодії з дітьми.

Згодом, на IV курсі (8 семестр) після вивчення вибіркового навчальних дисциплін «Декоративне мистецтво», «Художня праця та основи дизайну» студенти вправляються в уміннях організувати художньо-конструктивну діяльність з дітьми середньої та старшої груп ЗДО, проводять заняття з означеного виду діяльності.

Також студенти виконують такі завдання: проаналізуйте 4–5 виробів дітей, дайте їм педагогічну оцінку; розробіть тематику занять із художньої праці на півріччя; проаналізуйте зміст перспективного планування з художньої

праці у старшій групі ЗДО на півріччя та рік. Яких основних принципів планування дотримано? Обґрунтуйте пропозиції, корективи.

Після повернення із практики студенти виконують вправи «Труднощі педагога у художньо-конструктивній взаємодії з дітьми дошкільного віку» та «Труднощі, які виникають у дітей під час художньо-конструктивної діяльності». У процесі виконання такої роботи майбутні педагоги систематизують та узагальнюють набуті знання.

Удосконаленню якості підготовки студентів до художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку сприяє їх активне залучення до участі у презентативних заходах «Фестиваль науки», «Науковий пікнік» тощо, де вони безпосередньо (за ретельної попередньої підготовки) проводять майстер-класи для дітей із паперопластики та пластилінографії.

Таким чином, ми забезпечуємо контроль якості освітньої діяльності майбутніх вихователів із подальшим коригуючим впливом, активізуємо зацікавлену участь студента до переходу від навчання за умов ЗВО до майбутньої професійної художньо-конструктивної діяльності з дітьми. Така контрольна діяльність передбачає науково-педагогічну рефлексію й оперативну допомогу студентам, спрямовану на їхню підтримку та формування відчуття успіху. Оцінювання педагогічної практики студентів вважаємо за необхідне базувати на «позитивному» принципі. Його зорієнтовано на урахування рівня досягнень майбутнього фахівця.

Зміст художньо-конструктивної підготовки майбутніх педагогів містить такі основні компоненти: *інтелектуально-змістовий* (сформованість необхідних знань з основних і вибіркового навчальних дисциплін щодо роботи з дітьми в означеному руслі); *організаційно-діяльнісний* (сформованість належних умінь і навичок щодо художньо-конструктивної діяльності); *ціннісно-орієнтаційний* (сформованість необхідних особистісних якостей, що забезпечують успішність до означеної професійної діяльності); *мотиваційно-особистісний* (освітні та професійні мотиви, які спонукають до належного засвоєння відповідних знань і набуття умінь та навичок щодо керівництва художньо-конструктивною діяльністю дітей).

Підготовка майбутнього фахівця до означеного виду діяльності засобами педагогічної

практики передбачає дотримання низки принципів, які визначають зміст навчання студентів:

- принцип системності – передбачає досягнення єдності освітнього процесу, інтегрування змісту основних і вибіркового навчальних дисциплін, спрямованих на підготовку майбутніх вихователів до організації художньо-конструктивної діяльності з дітьми;

- принцип мотиваційного забезпечення освітнього процесу, що передбачає внутрішнє спонукання особистості до діяльності;

- принцип цілепокладання, який передбачає організацію освітнього процесу ЗВО з урахуванням особистісних навчальних спонукань студента. Зокрема, увагу майбутніх педагогів зосереджуємо на меті художньо-конструктивної діяльності, у якій ціль передбачає реальні продуктивні результати цього процесу;

- принцип суб'єкт-суб'єктної взаємодії передбачає організацію освітнього процесу на рівні рівноправних партнерів, у якому його учасники (викладачі та студенти) не тільки враховують думку один одного, а й визнають право на її відмінність від іншої, перманентно узгоджуючи свої позиції.

Також перед проходженням педагогічної практики важливо ознайомити майбутніх педагогів із принципами організації художньо-конструктивної діяльності у ЗДО:

- поліфункціональності: художньо-конструктивне середовище має відкривати чимало можливостей для різностороннього та творчого розвитку дітей; має бути багатофункціональним; забезпечувати реалізацію усіх складових частин освітнього процесу;

- урахування за дитиною права вибору теми, відповідних матеріалів і технології виготовлення виробу, часу для здійснення творчого виду діяльності;

- урахування вікових та індивідуальних особливостей дошкільників передбачає належний добір матеріалів і їх відповідне розміщення в освітньо-ігрових куточках, а матеріали, які «створюють належне творче предметно-практичне середовище, потрібно зберігати на полицях чи у шафках, до яких вихованець має вільний доступ» [Борин : 53];

- принцип рівності передбачає належне ставлення педагога до дитини, спроможність педагога перебувати поряд із дитиною, виклю-

чаючи «позицію над дитиною, коли функція педагога зводиться до контролю» [Борин : 53];

- принцип розвивальної спрямованості освітньо-ігрового середовища дозволяє педагогу змінювати матеріально-ігрове середовище, а дітям разом із вихователем трансформувати його відповідно до змісту художньо-конструктивної діяльності;

- принцип орієнтації на вихованця як на індивідуальність передбачає, що, приймаючи індивідуальність дитини, вихователь конкретизує, адаптує програму творчого розвитку дитини;

- варіативності та вільного вибору: освітньо-ігрове середовище може мати різні модельні варіанти, які розробляються педагогами-практиками; передбачає можливість трансформування ігрового середовища за змістом і перспективами художньо-конструктивного розвитку дитини;

- принцип діалогічного спілкування передбачає, що педагог має створювати умови, за яких діти братимуть активну участь у діалозі; пропонуватимуть власні запитання; формулюватимуть власні рішення.

Майбутнім педагогам слід усвідомити, що окреслені принципи є важливими для втілення художньо-конструктивної діяльності на практиці. Також студенти спостерігають за тим, як вихователі ЗДО долають труднощі у доборі матеріалів та обладнання для означеного виду діяльності. Зазвичай однією з вагомих причин утруднень є нестача коштів на їх придбання або закупівля батьками неякісних, більш дешевих матеріалів.

Також студенти спостерігають за тією складовою частиною художньо-конструктивною діяльністю педагогів, котра стосується вимог щодо оформлення ЗДО: збирають фотоколлаж оформлення музичної зали, групової кімнати, спальні, вітальні, майданчика для прогулянок тощо, описують, які саме матеріали використано для оформлення конкретного приміщення ЗДО, аналізують технологію виготовлення виробів із різних матеріалів, прогнозують, якими саме знаннями й уміннями їм слід оволодіти, щоб у майбутньому успішно здійснювати аналогічну діяльність.

Висновки. Отже, під час підготовки майбутніх педагогів до проходження педагогічної прак-

тики в означеному аспекті належну роль слід відводити організації освітнього процесу, в якому би студент виступав із позиції суб'єкта, який усвідомлює цінність художньо-конструктивного досвіду та його реалізації в практиці. Означену підготовку слід супроводжувати співвіднесенням індивідуальних можливостей і здібностей майбутнього педагога із вимогами змісту і умов майбутньої професійної діяльності з погляду успішного її виконання. Неабияке значення має побудова освітнього процесу на основі суб'єкт-

суб'єктних відносин викладача зі студентами, яка полягає у забезпеченні належних умов для реалізації потенційних можливостей майбутнього педагога, формуванні його творчої індивідуальності й особистісного розвитку.

Проведене нами дослідження не вичерпує порушеної проблеми. Напрямами її подальшого дослідження вбачаємо дослідження педагогічних умов підготовки майбутніх педагогів до художньо-конструктивної діяльності за умов закладу дошкільної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борин, Г. В. Художньо-конструктивна діяльність майбутніх вихователів ЗДО: напрями удосконалення професійної підготовки. *Трансформація сучасного освітнього простору* : колективна монографія. Харків, 2020. С. 50–56.
2. Гунда Г. В. Інновації у підготовці фахівця в умовах класичного університету. Ужгород, 2000.
3. Легейла О. Проблема наступності у трудовому вихованні дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку. URL: <http://www.stationline.org.ua/pedagog/85/15>.
4. Наказ про Затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 01.02.2021).
5. Галіцина Л. Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання. Київ, 2005.

REFERENCES

1. Boryn, H. V. (2020). Khudozhno-konstruktivna diialnist maibutnikh vykhovateliv ZDO: napriamy udoskonalennia profesiinoi pidhotovky / Transformatsiia suchasnoho osvitnoho prostoru: kol. monohr. (s. 50–56) Kharkiv.
2. Hunda H. V. (2000). Innovatsii u pidhotovtsi fakhivtsia v umovakh klasychnoho universytetu. Uzhhorod.
3. Leheila O. Problema nastupnosti u trudovomu vykhovanni ditei starshoho doshkilnoho i molodshoho shkilnoho viku. URL: <http://www.stationline.org.ua/pedagog/85/15>.
4. Nakaz pro Zatverdzhennia Bazovoho komponenta doshkilnoi osvity (Derzhavnoho standartu doshkilnoi osvity). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (data zvernennia: 01.02.2021).
5. Halitsyna L. (Red.). (2005). Ihry doroslykh. Interaktyvni metody navchannia. Kyiv.

H. V. BORYN

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Department of Theory and Methods of Preschool and Special Education,

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University,

Ivano-Frankivsk, Ukraine

E-mail: boryngv@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-7274-3896>

PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENTS FOR ARTISTIC AND CONSTRUCTIVE ACTIVITIES WITH CHILDREN OF PRESCHOOL AGE BY MEANS OF PEDAGOGICAL PRACTICE

The article describes the features of students professional training for artistic and constructive activities with preschool children by means of pedagogical practice. The main focus is on the fact that the effectiveness of this training largely depends on the organization of practices in different age groups of preschool education. The analysis of methodical and pedagogical aspect of preparation of the future educator of preschool institution for creative development of children by means of art work is carried out. It is emphasized that the content of artistic and constructive training of future teachers

contains the following main components: intellectual and semantic (formation of necessary knowledge of basic and selective disciplines for working with children in this direction; organizational and full of activities (formation of appropriate skills for artistic and constructive activities), value-oriented (formation of the necessary personal qualities that ensure success in this professional activity), motivational-personal (educational and professional motives that encourage to master properly relevant knowledge and skills to guide the artistic and constructive activities of children). Considerable attention is paid to the fact that during the preparation of future teachers for pedagogical practice in this direction, a proper role should be given to the organization of the educational process, in which the student would speak from the position of a subject who realizes the value of artistic experience and its implementation in practice. The decisive factor in these processes is that such training should be accompanied by the correlation of individual capabilities and abilities of the future teacher with the requirements of the content and conditions of future professional activity in terms of its successful implementation. The construction of the educational process on the basis of the subject-subject relations of the teacher with students is of great importance, which is to provide appropriate conditions for the realization of the potential of the future teacher, the formation of his creative personality and personal development.

Key words: pedagogical practice, professional training, future teachers, preschool educational institution, students, artistic and constructive activity, educators, institution of higher education.